

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2018 йил 24 ноябрь, № 243 (7201)

Шанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

«НАВОИЙ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ» ДАВЛАТ КОРХОНАСИ ЖАМОАСИ ВА НАВОИЙ ШАҲРИ АҲЛИГА

Азиз дўстлар!

Сизларни Навоий кон-металлургия комбинати ва Навоий шаҳри ташкил этилганининг 60 йиллиги билан чин қалбимдан муборакбод этаман.

Ўтган тарихан қисқа даврда минг-минглаб ишчи ва мутахассисларнинг фидокорона меҳнати туфайли Қизилқум саҳросида ривожланган ишлаб чиқариш, транспорт ва ижтимоий инфратузилмасини ўзида мужассам этган, нафақат юртимиз, балки чет элларда ҳам машҳур бўлган замонавий ишлаб чиқариш мажмуаси қад ростлади.

Комбинатнинг қурилиши ҳудуддаги мамлакатимиз иқтисодиёти учун стратегик аҳамиятга эга улкан минерал бойликларнинг кенг миқёсда ўзлаштирилишини бошлаб берди.

Таъкидлаш жоизки, 60 йил муқаддам бу заминда мазкур санаот мажмуаси негизда бунёд этилган, буюк шоир ва мутафаккир бобомиз Алишер Навоий номи билан аталган

мамлакатимизнинг энг кўркам ва замонавий шаҳарларидан бири — Навоий шаҳри ҳам бугун ўз юбилейини нишонламоқда.

Кон бошқармалари ва йирик санаот объектлари негизда Учқудук, Зарафшон, Нуробод, Заркент ва Маржонбулоқ шаҳарлари барпо этилди.

Замонавий шахарсозликнинг ёрқин намуналари бўлган ушбу масканлар йил сайин обод бўлиб, ҳар томонлама равнақ топмоқда.

Ҳудудда янги корхоналар қурилмоқда, жаҳон андозалари даражасидаги технологияларга асосланган ишлаб чиқариш қувватлари кенгаймоқда.

Етакчи хорижий компаниялар билан ҳамкорлик алоқалари мустаҳкамланаётгани харидоригр маҳсулотлар ишлаб чиқариш имконини бериб, бутун тармоқнинг барқарор фаолиятини таъминламоқда.

Бугунги кунда ўзбек олтинини юқори сифати бутун дунёда эътироф этилган, мамлакатимиз олтин-валюта захиралари ортиб, иқтисодий

салоҳияти юксалиб бораётганида ҳам иқтисодиётимиз локомотиви бўлиши Навоий кон-металлургия комбинатининг кўп миллатли меҳнат жамоасининг хизматлари бекиёс.

Олтин, уран, нодир металллар, фосфорит хомашёси кон-ларини ўзлаштириш билан бирга комбинат қурилиш ва дастгоҳ-созлик санаоти учун кенг турдаги маҳсулотлар, шунингдек, халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқараётгани қувонарлидир.

Гигант корхонанинг кўпмиг кишилик жамоаси кейинги йилларда юртимизда амалга оширилаётган кенг кўламли янгиланишлар, иқтисодиёт тармоқлари ва бутун мамлакатимизни тубдан ислоҳ этиш ва модернизация қилишда фаол иштирок этаётгани тахсинга сазовор.

Давлатимиз томонидан Навоий кон-металлургия комбинати ҳар томонлама ривожлантиришига биринчи даражада вазифа сифатида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, НКМКни 2026 йилгача

ривожлантириш дастури доирасида умумий қиймати 3 миллиард доллардан зиёд қарийб 30 га яқин йирик инвестиция лойиҳаси босқичма-босқич амалга оширилиб, 30 мингдан ортиқ иш ўринлари яратилади.

Бу йўналишда ҳозирнинг ўзида кўп ишлар қилинмоқда. Жумладан, “Ауминзо-Амантой” олтин руда конини ўзлаштириш ва унинг асосида гидрометаллургия заводини барпо этиш, техноген чиқиндиларни қайта ишлаш мажмуасини қуриш, “Мурунгов” карьерини ўзлаштириш ишлари жадал суръат билан давом эттирилмоқда.

Комбинат негизда ташкил этилган Ўзбекистон Фанлар академиясининг Навоий филиали ҳудуднинг инновацион ва технология тараққиётига салмоқли ҳисса қўшмоқда.

Хурматли дўстлар! Мамлакатимизда стратегик ислохотларнинг янги босқичи бошланган бугунги кунда бутун халқимиз, жумладан, комбинат жамоаси ва Навоий шаҳри

аҳолиси олдида ғоят муҳим вазифалар турибди.

Хусусан, бу ерда қатор янги юқори технологик ишлаб чиқаришларни яратилиши, рақобатбардош санаот маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтиришимиз, ҳудуднинг улкан табиий, ишлаб чиқариш, меҳнат ва интеллектуал салоҳиятини аянада тўлиқ рўёбга чиқаришимиз лозим.

Навоий кон-металлургия комбинатининг юксак профессионал малакали аҳил ва истеъдодли жамоаси ҳамда бой тажриба ва маҳоратга эга, юртимиз ва халқимизга содиқ Навоий шаҳри аҳли ана шундай кенг миқёсдаги вазибаларни муваффақиятли адо этишига ишонаман.

Сиз, азизларга, мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат, Ватанимиз фаровонлиги йўлидаги бунёдкорона меҳнатингизда янги зафарлар тилайман.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ «НАВОИЙ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ» ДАВЛАТ КОРХОНАСИ ВА НАВОИЙ ШАҲРИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИЛГОРЛАРИ ВА ЖАМОАТЧИЛИК ФАОЛЛАРИДАН БИР ГУРУҲНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимизда олиб борилаётган кенг қамровли ислохотларни самарали амалга ошириш ҳамда республикамизнинг иқтисодий салоҳиятини юксалтиришда «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонаси ва Навоий шаҳри алоҳида ўринга эга.

Мустақиллик йилларида «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонаси дунёнинг илгор кон-металлургия санаоти компаниялари қаторидан муносиб ўрин эгаллаб, минтақадаги энг йирик ва ишончли санаот гигантларидан бирига айланди.

Кўпмиллатли Навоий шаҳри аҳолисининг фидокорона меҳнати билан ҳудудда фаолият кўрсатаётган металлургия, ёқилги-энергетика, кимё, энгил санаот тармоқлари, кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектлари ҳамда ижтимоий соҳа объектларида қўлга киритилаётган ютуқ ва марралар республикамизнинг умумий тараққиёт суръатларини оширишда катта ҳисса бўлиб қўшилмоқда.

Мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини юксалтириш, кон-металлургия санаотини замонавий технологиялар асосида ривожлантириш, мураккаб иш ва иқлим шароитларида ер ости бойликларини самарали ўзлаштириш, тармоқнинг барқарор ишлашини таъминлаш, янги санаот корхоналарини ташкил этиш борасидаги улкан хизматлари, миллатлараро дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш, ёш авлодни ватанпарварлик ва истиқлол ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш, шунингдек, Навоий шаҳрининг ижтимоий-иқтисодий тараққиётини таъминлашга қўшган салмоқли ҳиссаси учун қуйидагилар фахрий унвон, орден ва медаллар билан тақдирлансин:

(Давоми 2-бетда).

Кун иқтибоси:

— Ўзбекистонга бир йил ичида икки марта ташриф буюриб, мамлакатда амалга оширилаётган кўламли ислохотлар ҳамда Ўзбекистоннинг минтақавий тараққиётдаги конструктив ролига шахсан гувоҳ бўлдим. Биз Европа Иттифоқи ва Ўзбекистон ўртасидаги кенг қамровли ўзаро муносабатларга содиқ эканлигимизни қатъий намоён этмоқдамиз.

Федерика МОГЕРИНИ,
Европа Иттифонининг ташқи ишлар ва хавфсизлик сийёсати бўйича Олий вакили — Европа Комиссияси вице-президенти.

Инсон ҳуқуқлари бўйича САМАРҚАНД ДЕКЛАРАЦИЯСИ қабул қилинди

Инсон ҳуқуқлари бўйича Осиё форуми якунланди.

Анжуманнинг иккинчи кунда иштирокчилар “Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий институтларнинг инсон ҳуқуқлари ҳурмат қилиниши, ҳимоя этилиши ҳамда уларга риоя қилинишини таъминлаш масалаларида давлат органлари ва фуқаролик жамияти институтлари билан ўзаро ҳамкорлиги” мавзусини муҳокама қилдилар. Унда халқаро экспертлар соҳадаги тенденциялар, ўз мамлакатлари тажрибаларига асосланган маърузалар билан иштирок этди.

Форум якунида Инсон ҳуқуқлари бўйича Самарқанд декларацияси қабул қилинди. Ўзаро ҳамкорликда амалга оширилаётган муҳим чора-тадбирлар белгилаб олинди.

Сўз — форум иштирокчиларига

Зариф АЛИЗОДА,
Тожикистон Республикаси Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман):

— Самарқандда бундай нуфузли анжуманнинг ўтказилиши Инсон ҳуқуқлари бўйича умумжаҳон декларацияси тамойилларига бўлган эътиборни кучайтириши ва Ўзбекистоннинг демократик йўналишида ривожланаётган давлат сифатидаги мақомини аянада мустаҳкамлайди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат

Навоий кон-металлургия комбинати ва Навоий шаҳри ташкил топганлигининг 60 йиллигига

Фидойи меҳнатга юксак эҳтиром

Ҳар жиҳатдан обод ва ораста шаҳарлар, юқори салоҳиятли ишлаб чиқариш қувватлари халқимизнинг миллий ифтихорига айланган. Ҳеч шубҳасиз, Навоий шаҳри ва Навоий кон-металлургия комбинати юртимиз учун ана шундай ардоқли кент, муҳим санаот мажмуаси саналади.

Шу маънода, Қизилқум бағрида барпо бўлган ушбу замонавий шаҳар ҳамда корхонанинг бугун олтинчи йиллик юбилейи кенг тантана қилинаётгани дилларга қувонч ва ғурур бағишлаётгани айна ҳақиқат. Зеро, замонавий шахарсозлик ютуқлари ва Шарқ меъморчилик аъналарини ўзида мужас-самлаштирган кент эндиликда нафақат мамлакатимизнинг санаот маркази, балки халқимизнинг улғу бобокалонимиз сиймосига юксак эҳти-ром сифатида дунёга юз тутмоқда.

Ўтган олтинчи йилни та-

раққиёт нуқтаи назаридан шартли равишда 33 ва 27 йилга ажратса, истиқлол шаҳар ҳамда корхона ҳаёти-да мутлақо янги саҳифа очганлигининг гувоҳи бўлиш мумкин. Негаки, барча жабҳа, соҳа ва тармоқларда янгиланиш, такомиллаштириш ҳамда модернизация тадбир-лари инсон манфаатлари ус-туворлигига уйғун равишда кечиб, мамлакат раҳбарияти-нинг истиқболли дастурлари изчиллик билан амалга оши-рилмоқда. Берилган иқтисод-ий мустақиллик ва имкони-ятлар комбинатга халқаро алоқаларни кенгайтириш ва

жаҳон ҳамжамиятининг индустриал ривожланган мамлакатлари ишбилармон доиралари эътирофига сазо-вор бўлиш, тенг манфаатли ҳамкорликларни ўрнатишда бoш омил бўлмоқда.

Юбилей шаҳар ва комби-натнинг олтинчи йиллик та-рихи учун ўзига хос сархи-собки, эришилган ютуқ ҳамда истиқболдаги вазифалар тан-таналар доирасида ташкил этилган халқаро конферен-циялар, илмий-амалий анжу-манларда атрофлича муҳока-ма қилинди.

Байрамнинг асосий танта-налари мухташам “Фарҳод” маданият саройида бўлиб ўтди.

Вилоят фаоллари, ишлаб чиқариш илгорлари, кончи-лар, машинасозлар, меҳнат фахрийлари, олим уфузалор-лар, чет эллик ҳамкорлар,

шижоаткор ёшлар жам бўлган ушбу қошна бу гал ҳар қачонгидан-да, файзли ва тароватли.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг “Навоий кон-металлургия комбинати” давлат корхонаси жамоаси ва Навоий шаҳри аҳлига йўллаган табригини Ўзбеки-стон Республикасининг Бoш вазири Абдулла Арипов ўқиб эшиттирди.

Шундан сўнг кўп йиллик самарали ва фидойи меҳнат-лари учун Ватанимизнинг юксак унвон, орден ва ме-далларига сазовор бўлган комбинат ишчи-хизматчилари ҳамда Навоий шаҳри меҳ-наткашларига мукофотлар тантанали равишда топши-рилди.

Ўзбекистон — Марказий Осиёдаги энг хавфсиз давлат

Жаҳонга машҳур “International SOS” ва “Control Risks” компаниялари сайёҳлар учун 2019 йилда дунёдаги энг хавфсиз мамлакатлар номини эълон қилди.

Унга кўра, Ўзбекистон Марказий Осиёдаги энг хавфсиз давлат, дея эъти-роф этилди. Таъкидланишича, юртимиз-да сайёҳлар учун ҳеч қандай хатар йўқ.

Маълумот ўрнида айтиб ўта-миз, “International SOS” дунёнинг 92 та дав-латида фаолият олиб бораётган ҳамда тиббиёт ва туристик хизматлар кўрсата-диган йирик ташкилот саналади.

Дунёга машҳур компаниялар — Тошкентда

Улар «UzagroExpo — 2018» ва «UzprodExpo — 2018» халқаро кўргазмаларида музокаралар олиб боришди.

Халқаро кўргазма

Ўзбекистон — серкўёш ўлка. Заминимизда етиштирилган ноз-неъматлар, хусусан, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари бетакорр мазаси билан тилга тушган. Шу боис улар жаҳон бозорида ҳам харидоригр. Булар яхши жиҳат, албатта. Лекин бугун замон шиддат билан ривожланмоқда. Аҳоли кўпайиб, истеъмолад талаби ортапти. Шу маънода, ҳар бир жабҳага янгиланган ишчил татбиқ этиш, илгор ишланмаларни қўллаш, бунинг учун ҳуқуқий асосларни яратиш давр талабига айланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

«Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонаси ва навоий шахрининг 60 йиллиги муносабати билан ишлаб чиқариш илғорлари ва жамоатчилик фаолларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган саноат ходими

Лопатин Юрий Сергеевич — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Марказий кон бошқармаси «Мурунтов» кони кончилик-транспорт участкаси бошлиғи
Саматов Карим Джалалович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Марказий кон бошқармаси 2-Гидрометаллургия заводи сорбция ва регенерация цехи катта устаси

Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси

Базарова Саодат Джамаловна — Навоий давлат кончилик институтининг таълим сифатини назорат қилиш бўлими бошлиғи

Фидокорона хизматлари учун ордени билан

Рахматов Исроил Курбанович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонаси ходимлари касабаси уюшмаси Кенгаши раиси
Урдабаев Норкузи Эгамбердиевич — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг 5-Кон бошқармаси бош муҳандиси

Меҳнат шухрати ордени билан

Атабаев Бегмат Шерматович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Жанубий кон бошқармаси «Зармитан» кони бошлиғи

Бобокулов Қодир Тошович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг 5-Кон бошқармаси 3-геотехнологик кони бурғилаш ускунаси машинисти
Гафуров Кахрамон Убайдуллаевич — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Шимолий кон бошқармаси 3-Гидрометаллургия заводи директори
Руднев Сергей Вячеславович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонаси бош геологи
Эшкuvatов Холбой Абдиразакович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Жанубий кон бошқармаси «Фурумсой» кони лаҳимчиси

Дўстлик ордени билан

Золотарёв Юрий Петрович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Шимолий кон бошқармаси директори
Ибрагимов Ҳамдам Мейлиевич — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Марказий кон бошқармаси «Мурунтов» кони бурғилаш ускунаси машинисти
Коржикова Инна Ивановна — Ўзбекистон рус маданий марказининг Навоий вилояти худудий бўлими раҳбари
Мунинов Бахритдин Раимович — Навоий шахридаги «Бахт-текстиль» масъуляти чекланган жамияти тасвирчиси
Салахаев Илдар Рахматуллаевич — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Марказий кон бошқармаси марказий таъмирлаш механика цехи таъмирловчи-чилангари
Хўжаназаров Рашид Мавлянович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Геология-қидирув экспедицияси бошлиғи
Цой Елена Валентиновна — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг тиббий-санитария бўлими шифокор-кардиологи
Шакарлов Яркин Исматович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Жанубий кон бошқармаси директори

Шухрат медали билан

Абдуллаев Махсатжан Муминович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Марказий кон бошқармаси ташқи сув таъминоти бирлашган энергия хизмати цех таъмирловчи-чилангари
Азизов Каримжан Ганиевич — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Ахборот-коммуникация технологиялари бошқармаси бошлиғи ўринбосари — бош муҳандиси
Араббаев Атабек Тайирович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Марказий кон бошқармаси автомобиль транспорт бошқармаси кон ишларини механизациялаш цехи бошлиғи
Ачилов Темур Қуватович — Навоий шахридаги «Нурчилар» хусусий уй-жой мулкдорлари ширкати раиси
Ачилова Шаҳноза Абсаматовна — Навоий кончилик касб-хунара коллежининг махсус фан ўқитувчиси
Горбачёв Дмитрий Петрович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг 1-Гидрометаллургия заводи кон бошқармаси «Аристантов» карьеры экскаватор машинисти
Жалилов Исрофил Исламович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Марказий кон бошқармаси 2-Гидрометаллургия заводи тайёр маҳсулот цехи қимматбаҳо металлур ишлаб чиқариш аппаратчиси
Жилина Валентина Ивановна — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасига қарашли 4-мактабгача таълим муассасаси тарбиячиси
Йўлдошев Уткир Уктамович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг кончилик бўлими бошлиғи
Мавлонов Мирсайит Сайдалиевич — Навоий шахридаги «Ҳаёт» маҳалла фуқаролар йиғини раиси
Мадалиев Ҳамдам Кенжаевич — «Нуроний» жамғармасининг Навоий шахар бўлими фаоли

Махаматов Умар Усмонович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Шимолий кон бошқармаси «Шарқий» очик усулда қазиб олиш кони экскаватор машинисти

Пўлатов Сирожддин Гайбуллаевич — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг 1-Гидрометаллургия заводи кон бошқармаси 3-технологик цехи бошлиғи

Ражабов Санжар Абдуллоевич — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг ёшлар етакчилари Кенгаши раиси

Расулов Соҳибжон Рахимович — «Навоийазот» акциядорлик жамиятининг ахмиак ишлаб чиқариш наvbати бошлиғи

Раҳманов Фахриддин Эгамович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг «Навоий машинасозлик заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси цех бошлиғи ўринбосари

Раҳматов Махфуза Аҳмедовна — Навоий вилояти ногиронлар учун минтақавий реабилитация маркази катта ҳамшираси

Тошов Истам Шухратович — «Навоий иссиқлик электр станцияси» акциядорлик жамиятининг иссиқлик автоматикаси ва ўлчаш цехи етакчи муҳандиси

Шакулов Нурмурот Исламович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасининг Зарафшон қурилиш бошқармаси 4-автокорхонаси ҳайдовчиси

Шодмонов Алишер Облокулович — «Навоий кон-металлургия комбинати» давлат корхонасига қарашли «Лочин» спорт мажмуасининг дзюдо бўйича мураббийси

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри, 2018 йил 22 ноябрь

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

Кредиторларнинг ҳуқуқий ҳимоясини кучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини молиялаштириш механизмларини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Қонунчиликда белгиланган имконият бўлишига қарамай, банклар ва бошқа кредит ташкилотлари томонидан авто-транспорт воситаларидан бошқа кўчар мол-мулкни гаров сифатида қабул қилиш, шунингдек, гаров предмети қиймати кредит миқдоридан анча кўп бўлса ҳам, навбатдаги гаровни қабул қилиш амалиёти қўлланилмаяпти.

Мамлакатда инвестиция муҳитини янада яхшилаш, тўғридан-тўғри инвестицияларни жалб этишни рағбатлантириш, инвесторларнинг мамлакатимизда тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш ва юриштига бўлган ишончини мустаҳкамлаш мақсадида:

- 1. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва Марказий банкнинг 2019 йил 1 январдан қуйидаги тартибдаги ўрнатилган тўғрисидаги таклифига розилик берилсин: гаров билан таъминланган кредиторлар талабларини гаровга қўйилган мол-мулк қийматидан қондириш қарздор ўз мажбуриятларини бажармаган ёки лозим даражада бажармаган ҳолларда гаров реестрига қарздорнинг мол-мулкига бўлган ҳуқуқлари тўғрисида ёзув киритилган санага кўра календарь кетма-кетлигида амалга оширилади. Бунда, ушбу тартиб қарздорнинг ҳисобварағидаги пул маблағлари унга қўйилган барча талабларни қондириш учун етарли бўлмаган тақдирда, пул маблағларини ҳисобдан чиқариш навбатига татбиқ этилмайди; гаров реестрига қарздорнинг мол-мулкига бўлган ҳуқуқла-

ри тўғрисида ёзув киритган кредитор-гаровга олувчилар ўз талабларини қондиришда гаров реестрига тегишли ёзувни киритмаган кредитор-гаровга олувчиларга нисбатан устувор ҳуқуққа эга бўладилар;

мол-мулкни харид қилишни уни таъминот сифатида қўйиш эвазига молиялаштирган кредитор гаров реестрига тегишли ёзувни киритган тақдирда, ушбу мол-мулк ҳисобидан ўз талабларини қондиришда устувор ҳуқуққа эга бўлади;

навбатдаги гаровга қўйишга гаров реестрига тегишли ёзувни киритиш шarti билан аввалги гаровга олувчининг розилигисиз рухсат этилади;

гаровга қўйиш томонидан гаров предмети ижарага беришга гаров реестрига тегишли ёзувни киритиш ва бу ҳақда гаровга олувчини хабардор этиш шarti билан гаровга олувчининг розилигисиз рухсат этилади.

2. Қуйидагилар: шартномада ўзгача қоида белгиланган бўлмаса, қарздорнинг мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш учун тақдим этилган мол-мулкдан фойдаланиш ёки уни сотишдан олинган ҳосил ва даромадларга (тушумга) кредиторнинг устувор ҳуқуқи;

лизинг, бўлиб-бўлиб тўлашни назарда тутувчи олди-сот-ди, ижара ёки бошқа битимлар объекти бўлган ҳамда ушбу битимларда мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш учун қўйилган мол-мулкка (мулк ҳуқуқига) гаров учун белгиланган ундирув қаратиш тартиби;

ёзма битим мавжуд бўлган тақдирда, гаров предмети ёки кредиторнинг мажбуриятлари бажарилишини таъмин-

лаш предмети сифатида қўйилган кўчар мол-мулкка ундирув қаратишга суд буйруги институтига татбиқ этилсин.

3. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ: мол-мулк билан таъминланган мажбуриятни шу мол-мулк қийматидан қопланишини мумкин бўлган мажбуриятнинг максимал суммасини кўрсатиш йўли билан аниқлашга рухсат этилади;

мажбуриятлар бажарилишини мол-мулк билан таъминлаш назарда тутадиган битимлар, шу жумладан, гаров шартномаси мажбуриятлар бажарилишининг мулкий таъминоти предмети баттафил баён қилмасдан, уни умумий тавсифлаш орқали, жумладан, алоҳида тоифа бўйича тузилиши мумкин;

гаровга олувчилар ва бошқа кредиторларнинг талаб қилиш ҳуқуқини таъминлаш учун гаровга қўйилган ҳамда уларнинг талаблари бўйича ундирув қаратилган мол-мулк кредитга, бўлиб-бўлиб тўлашга, лизингга ёки қонун ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа битимлар орқали реализация қилиниши, ижарага берилиши мумкин, суд қарорлари ва бошқа органлар қарорларини ижро этиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ мол-мулкни мажбурий реализация қилиш ҳоллари бундан мустасно.

4. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ва Давлат боҳжона қўмитаси қонун ҳужжатларида ўрнатилган тартибда солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича қарздорлиқни қоплаш бўйича талаблар тўғрисидаги ёзувлар гаров реестрига ўз вақтида киритилишини таъминласин.

5. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бир ой

муддатда юридик ва жисмоний шахслардан гаров реестрига ёзув киритиш учун, шунингдек, гаров реестридан кўчирма бериш учун ундирилаётган тўловлар миқдорини қамиди икки баробар қамайтиришни назарда тутадиган қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ой муддатда мазкур қарорнинг норма ва талабларини амалга оширишни назарда тутадиган қонун лойиҳасини Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасига киритсин.

7. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва Адлия вазирлиги билан биргаликда ушбу қарорнинг мазмун-моҳиятини кенг ёритишни ташкил этсин.

8. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси раҳбари Ш. Ш. Низомиддинов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари Б. М. Мавлонов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри, 2018 йил 23 ноябрь

Инсон ҳуқуқлари бўйича САМАРҚАНД ДЕКЛАРАЦИЯСИ қабул қилинди

Инсон ҳуқуқлари бўйича Осиё форуми якунланди.

Адиш АГАРВАЛ, Халқаро ҳуқуқшунослар уюшмаси раҳбари:

— Инсон ҳуқуқлари бўйича Осиё форуми юксак даражада ташкил этилди. Мазкур халқаро анжуманда қатнашиб, долзарб масалалар юзасидан баҳс-мунозаралар қилганимиз тадбирнинг аҳамияти нечоғли юқориликдан далолатдир. Икки кун давомида инсон ҳуқуқларини таъминлашнинг кенгайтириши, уни Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларациясига мослигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратдик.

Гувоҳ бўлганимдек, Ўзбекистонда инсон ҳуқуқларини таъминлаш бўйича ҳуқуқий базани мустаҳкамлашга қаратилган жадал саяё-ҳаракатлар олиб бориляпти. Мамлакат Конституциясида эркинлик, дахлсизлик, тенглик ва бошқа имкониятлар кафолатлари ўз ифодасини топган.

Аҳмад Тауфан ДАМАНИК, Индонезия инсон ҳуқуқлари бўйича миллий комиссияси раиси:

— Инсон ҳуқуқларини таъминлаш билан шуғулланган ташкилотлар, комиссиялар ва мутахассислар Марказий Осиёдаги ҳамкасблари билан яқиндан ҳамкорлик қилиб келмоқда. Индонезияда сўнгги йилларда амалга оширилаётган чўқур демократик ислохотлар доирасида фуқаролар учун эркинлик ва ижтимоий-иқтисодий кафолатларни таъминлаш масаласида ислохотларни жиддий илгари суришга эришилди. Бу борада тегишли ҳуқуқий-ташқиллий ҳужжатлар қабул қилинди.

Инсон ҳуқуқлари бўйича Самарқанд форуми фуқаролар эркинликларини муҳофаза қилишни таъминлаш соҳасида кенг миқёсда ўзаро конструктив фикр алмашиш, ҳамкорлик қилиш механизмлари ҳамда ваколатларини такомиллаштириш бора-сида мулоқот қилиш имконини берди. Ўзбекистонда инсон ҳуқуқларини такомиллаштириш бўйича янраган фикрлар ва маърузалар инсон ҳуқуқлари фаолияти учун янги уфқлар очади.

«Халқ сўзи» мухбирлари Саиджон МАХСУМОВ, Умид СОРИЕВ ёзиб олди.

Фидойи меҳнатга юксак эҳтиром

1

Байрамнинг бадий қисмида республика санъат усталари ҳамда вилоят бадий қаваскорлик дасталари ижросида катта концерт дастури намойиш этилди. Турли миллат ва элат тилларида янраган наволар, ҳар бир кўшиқ ҳамда рақс рўҳидаги кутлов ва ифтихор дилларга олам-олам ғурур хисларини жо айлади, десак, асло мулобага эмас. Зотан, овоз юрда, обод масканда истиқомат қилиш, фаровон турмуш кечириш, ўз тармоқларида саноатнинг юксак технологиялари ҳамда сафларида малакали кадрларни жамлаган корхонада меҳнат қилиш катта имконият, улкан бахтдир.

Мирсайит МАВЛОНОВ, «Ҳаёт» маҳалла фуқаролар йиғини раиси, «Шухрат» медали соҳиб:

— Мамлакатимизда ҳар бир фуқаронинг манфаатини таъминлаш, унинг яшаш фаровонлигини ошириш устувор вазифа этиб белгиланган. Бу борада биз, фуқаролардан ҳам мамлакат рав-

да у кенг миқёсда тантана қилиниб, шаҳар аҳли қурувчилардан мутлақо янги қиёфа касб этган «Кончи» профилакторийсини қабул қилдилар. Жанубий кон бошқармасига қарашли «Фурумсой» қонида чуқурлиги 500 метр бўлган шахта, 5-кон бошқармасининг геотехнологик қонида ноёб ва ер элементлари — ре-

ной ишлаб чиқариш бўлими фойдаланишга топширилди. Шунингдек, Нуробод шаҳарчасида 2-сонли «Кўзумоқ» мактабига таълим муассасаси байрам совғаси сифатида туҳфа этилган бўлса, Зомин тоғлари бағридаги пансионатда бунёдкорлик ишлари ниятисига етказилмоқда.

нақиға хисса қўйиш йўлида ғайрат-шижоат талаб қилинади. Шунинг учун мен бугунги мукофотни эътироф билан бирга, юксак ишонч ва масъулият сифатида қабул қилдим.

Сергей РУДНЕВ, Навоий кон-металлургия комбинати бош геологи, «Меҳнат шухрати» ордени соҳиб:

— Байрамга биз, геологлар ҳам муносиб туҳфа билан келдик. Яъни «Мурунтов» кони захираларини тадқиқ этиб, унинг истиқболлари бўйича ижобий хулосаларимизни бердик. Шу ўринда таъкидлаш жоизки, мамлакатимиз раҳбари 2026 йил-

гача комбинатимизни ривожлантиришнинг устувор вазифаларини белгилаб берди. Мазкур йилларда 20 дан ортиқ конларни ўзлаштириш режалаштирилмоқда. Бу шарафли вазифанинг ижроси, албатта, таъминланади.

Саодат БАЗАРОВА, Навоий давлат кончилик институтининг таълим сифатини назорат қилиш бўлими бошлиғи, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси:

— Қирқ йилдан бўйи кончилик соҳасининг олий ўқув юртида таълим берман. Ҳозир бизнинг олдимизга қўйилаётган вазифалар ниҳоятда масъулиятли ва шарафли эканлигини таъкидламоқчиман. Бойси инсоният бугун интеллектуал кимликлар, инновацион янгиланишлар даврига қадам

қўйди. Мана шундай салоҳият ва қудратга эга халқимиз азму шижоати билан жонажон Ватанимиз жаҳон кончилигида биринчи ўликдан жой эгаллаб турибди. Шу билан бирга, биз ўтмишимиз билангина эмас, балки бугунимиз билан ҳам фахрланишимиз ва шунга лойиқ эканлигимизни англамоқчиман.

Навоий олтимси биринчи ёшининг яна бир туни, осуда оқимода ҳар қачонгидан-да, тароватли ва мафтункор кўриниш касб этди. Байрам муносабати билан уюштирилган лазер шоу ва мушакбозликлар нанкии шаҳар осмони, балки ҳар бир навоийлик ҳамда кончилар кўнглини эзгулик ва шукроналик ёғдуларига лиммо-лим этганлиги, шубҳасиз.

Темур ЭШБОЕВ, Азамат ЗАРИПОВ (сурат), «Халқ сўзи» мухбирлари.

Уй-жойлар масаласи:

Қурилиш сифати ва муддатига ким жавоб беради?

Уй-жой таъминоти ва умуман, янги қурилган уйлар сифати масаласи — жойларда аҳоли томонидан кўтарилган энг долзарб ҳамда соҳада ечимини кутаётган кўлаб муаммолар қайд этилган мавзулардан. Аҳолининг эътирози қанчалик асосли? Бугун қурилатган замонавий иншоотлар, арзон уй-жойлар ва уларнинг таъминоти масаласида кимлар масъул?

Парламентдаги мухбиримиз хабар қилади

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Саноат, қурилиш ва савдо масалалари қўмитасининг навбатдаги йиғилишида айнан шу саволлар ўртага ташланди. Унда Шаҳарсозлик кодексининг тегишли нормалари ижроси ҳолати ҳамда Тошкент вилояти мисолида фойдаланишга топширилган уй-жойларнинг сифати масалалари бўйича ўрганишлар натижалари муҳокама қилинди.

бошланмагани, умуман, хонадонларнинг қурилиши белгиланган муддатлардан анча ортда қолаётгани таъкидланди. Депутатлар таклиф этилган мутасаддилардан бунинг сабаблари ҳақида сўрашди.

даъвоси билан муурожаат қилишадди. Банклар ижтимоий ҳимояга мух...

замонавий талабларга жавоб бермайдиган шаҳарсозлик нормалари ва қоидалари комплекс қуриш талабларига риоя этилмаганига, аҳоли пунктларининг мезморий қўлифаси ёмонлашувига олиб келмоқда. Лойиҳа-қидирув ташкилотларининг илгор инновацион дастурий ечимлар ва замонавий ахборот базаси билан жиҳозланиши ҳамон етарли эмас, илгор хорижий тажриба суст жорий этилмоқда. Тармоқ учун зарур малакага эга кадрлар тайёрлашда оксоқлик кузатилаётгани лойиҳа махсулотлари сифатига салбий таъсир кўрсатаётгани айтилди.

тидан давлат техник назорат етарли даражада йўлга қўйилмагани тўғрисида муаммоларни ҳам ўртага ташладилар. Уларни ҳал қилиш тизимли ёндашув ва замонавий инновационларни талаб этиши таъкидланди.

Хамкорлик

Ўзбек ҳамда тожик халқлари азалдан дўст ва қонқариндош. Маданияти, урф-одатлари яқин, эътиқоди ягона бу халқларни бир-бирдан ажратиш мумкин эмас. Бу ақиллик бугун давлатларимиз ўртасидаги муносабатларда ҳам ўз ифодасини топмоқда. Икки давлат раҳбарларининг узоқни қўлаб юритаётган сиёсати натижасида сўнги йилларда Ўзбекистон ҳамда Тожикистон ўртасида барча соҳада ҳамкорлик алоқалари мустаҳкамланди.

Дўстлик алоқаларининг КЕНГ УФҚЛАРИ

Шу йилнинг август ойида Тожикистон Республикаси Президентининг мамлакатимизга давлат таширифи доирасида икки давлат ўртасида Қўша баёноат ва Стратегик шериклик тўғрисидаги шартнома, шунингдек, турли соҳаларда самарали ҳамкорликни йўлга қўйишга оид муҳим ҳужжатлар қабул қилинди. Ўзбекистон Қасаба уюшмалари Федерацияси ва Тожикистон мустақил қасаба уюшмалари Федерацияси ўртасида имзоланган ҳамкорлик битими ҳам ана шулар сирасига кирди.

фаолияти билан таништирилиб, шу юзасидан батафсил маълумот берилди.

Жамоа шартномалари орқали жорий йил 9 ойида: 173 минг нафардан ортиқ фуқаролар ва 45,6 миңгадан зиёд оишаларга 70 миллиард сўмлик ижтимоий кўмак кўрсатилди.

Дунёга машҳур компаниялар — Тошкентда

Улар «UzagroExpo — 2018» ва «UzprodExpo — 2018» халқаро кўргазмаларида музокара олиб боришди.

Айтиш жоизки, Президентимизнинг "Халқаро кишлоқ хўжалиги тараққиёти жамғармаси иштирокида "Кишлоқ хўжалигини диверсификация ва модернизация қилиш" лойиҳасини амалга ошириш чора-тадбирлари

илгор ишланмалари жой олди. — Бундан бир неча йил аввал Тошкент вилоятида "SN Invest" компаниясига асос солгандик, — дейди хитойлик ишбилармон Донг Шунки. — Ўтган вақт мобайнида Самарқанд ва водий вилоятларида унинг фили-

КИМДИР ТИРНОҚҚА ЗОР, УНИ СОТИШГА ТАЙЁР

Хар бир инсон меҳнат қилиш, таълим олиш, эркин ва дахлсиз яшаш ҳуқуқига эга. Бу ҳақда жуда кўп гапирамыз. Лекин умумэтироф этилган ушбу ҳуқуқларга "кишан" солаётган, энг ачинарлиси, ўз боласининг ҳуқуқини поймол қилиб, гулдек умрига зомин бўлаётганлар ҳам йўқ эмас.

рот-тахлил мультимедиа маркази берган маълумотларга қараганда, шу йил департаментнинг Мирзо Улугбек тумани ва Тошкент шаҳри ИИББ ходимлари чақалогини пул эвазига ўзгага сотаёт-

ган аёлни қўлга олишди. Тошкент вилоятининг Янгийўл туманида яшовчи 23 ёшли О. Жумабаева ўз дилбандини 4 000 АҚШ долларига сотиб юбормоқчи бўлганида ушланди.

Аслида катталар, аввало, ота-оналарнинг фарзандларига ғамхўрлик қилиши, меҳр бериши ҳар бир бола учун катта бахт. Бироқ минг афсуски, ҳамма ҳам бундай бахтдан баҳраманд эмас. Болани бир буюм санаб, ўзгаларга сотиш фикрида юрганлар, жазм қилиб ушбу жирканч ишга қўл урганлар ораимизда топилади.

Мутасаддиларнинг пуллаш ҳолатлари бўйича ҳуқуқбузарликлар фош этилиб, уларнинг барчаси юзасидан тегишли жиноий ишлар кўзатирилган.

Департаментнинг Яқкасарой тумани бўлими ходимлари эса бўйи чўзилиб, онасига дастёр чўзилиб, қизини сотиб юбормоқчи бўлган Г. Уткировани машум йўлдан тўхтатиб қолишди. 11 ёшга тўлган фарзандини сочларини ўриб, унга одоб-ахлоқдан сабоқ бериш ўрнига, 25 миллион сўмга сотиб юбормоқчи бўлган она ашвёйи далилар билан қўлга олинди.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти ходимлари томонидан олиб борилган тезкор тадбирлар натижасида болалар савдоси, миллатимизга иснод бўладиган ана шундай жиноий ҳолатлар фош этилиб, мурғак қалбларнинг тақдирига бўлган таҳдидларнинг олди олинмоқда.

Ҳар бир жиноятга Яшнобод туманидаги кафелардан бирида чек қўйилди. Фуқаро Ёқубова эҳдида атак-чечак қилишга ўрганаётган 11 ойлик ўғлининг

бўлиб қолган қизини сотиб юбормоқчи бўлган Г. Уткировани машум йўлдан тўхтатиб қолишди. 11 ёшга тўлган фарзандини сочларини ўриб, унга одоб-ахлоқдан сабоқ бериш ўрнига, 25 миллион сўмга сотиб юбормоқчи бўлган она ашвёйи далилар билан қўлга олинди.

Бунёдкорлик

Пуллик йўл барпо этиладими?

Жиззах вилоятига Италиянинг "Todini Costruzioni Generali" компанияси мутасаддиларидан иборат делегация таширифи буюрди.

Ўтади, — дейди Жиззах вилояти автомобиль йўллари ҳудудий бош бошқармаси бошлиғи Рустам Холиқов. — М-39 трасса қатновидан бир суткада 37 000 дан ортиқ автоташиналар қатнайди. Уларнинг сони кун сайин ошиб бормоқда. Демак, пуллик хизмат лойиҳаси келажда ўзини тўлиқ оқлаши мумкин.

ЭЪЛОНЛАР

«Асака» банки банк корпоратив бошқарув тизимини баҳолатиш мақсадида мазкур фаолият тури билан шуғулланувчи ташкилотлар ўртасида танлов эълон қилади.

ИС ГАЗИНИ АНИҚЛОВЧИ ҚУРИЛМА ЯРАТИЛДИ

Бу ҳақда Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги томонидан ўтказилган тадбирда маълум қилинди.

Қайд этилганидек, республикамизда ис газидан заҳарланиш билан боғлиқ турли кўнгилсиз ҳодисалар, афсуски, тез-тез рўй бериб турибди. Яратилган қурилма эса шундай ҳолатларнинг олдини олишда ёрдам берувчи қўшимча восита сифатида эътироф қилинди. Ҳўш, қурилманинг афзалликлари нимада? Ундан қандай фойдаланилади?

туфайли метан, пропан ва бошқа ис газлари сизиб чиқадиган бўлса, қурилма автоматик равишда ишга тушиб, хонадон эгасини сигнал ёрдамида хавфдан огоҳ этади. Қолаверса, ис газни пайдо бўлган пайтда уйда ҳеч ким бўлмаса, қурилманинг ўзи инсон иштирокисиз газни тармоқдан узиб, хавфни бартараф қилади.

Мутасаддилар қурилманинг яна бир қатор афзалликларини санаб ўттиди. Хусусан, электр энергиясига уланган ҳолда ишлайдиган ушбу технология электр қувватини ўзида жамлай олади. Бу эса унинг электр энергияси тизимидан узилган ҳолда ҳам 24 соат ишлашини таъминлайди.

Янгилик

— Айни пайтда ушбу ёрдамчи воситани Наманган вилоятида ишлаб чиқариш йўлга қўйилди, — дейди "Аҳолининг ис газидан заҳарланиш ва ёнғиннинг олдини олиш" масъулияти чекланган жамияти директори Ҳусанбой Юнусов. — Қурилма енгил ҳамда ихчам. Шу боис унинг хонадондаги махсус иситиш тизимига ўрнатилиши қийинчилик туғдирмайди. Энг асосийси, агар уйда биронта сабаб

далалини мақсадда мувофиқ экани таъкидланди. Қурилманинг нархи 195 миң сўм атрофида.

Дарвоқе, бугунги кунда нафақат аҳоли хонадонларига мўлжалланган, балки газда ҳаракатланадиган автотранспорт воситаларида хавфдан огоҳ этувчи махсус қурилма ҳам ишлаб чиқарилмоқда. Буларнинг барчаси инсон ҳаёти-ни ис газини ва шу билан боғлиқ турли хатарлардан асраш, бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш муҳим аҳамият касб этади.

— баҳолаш фаолиятини амалга ошириш учун берилган лицензия нусхаси; — давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги ҳужжат нусхаси; — устав ва устავга киритилган барча ўзгариш ҳамда қўшимчалардан нусха; — ўрнатилган тартибда лицензия берувчи орган томонидан ташкилот раҳбарига ва фаолият юритаётган баҳоловчиларга берилган сертификат нусхаси; — баҳоловчи ташкилот тўғрисида маълумот (профессional фаолият юритаётган муддати, баҳоловчи фаолиятидаги тажрибаси ва б.); — баҳолошни ўтказиш муддати ва хизматлар нархи кўрсатилган тижорат таклифи.

Таълим тизими: Муаммоларга битта ташкилот ҳаракати билан ечим топиб бўлмайди

Ёшларга пухта билим бериш, касбга йўналтиришда ўқув муассасалари ва у ерда фаолият юритадиган педагогларнинг алоҳида ўрни бор. Шу боис таълим тизимини ислоҳ қилиш давлат сиёсати даражасига кўтарилиб, сўнгги йилларда бу борада жуда катта ишлар амалга оширилди.

Бирок мазкур соҳани қисқа муддатда кескин ривожлантириб бўлмагани ҳеч қачон сир эмас. Бунинг учун, аввало, йиллар давомида тўпланиб қолган муаммоларни ўрганиш, уларни туман, вилоят ва республика кесимида босқичма-босқич ҳал қилиш чораларини кўриш лозим.

Долзарб мавзу

Ҳўш, бугунги кунда соҳада қандай муаммо ҳамда камчиликлар кўзга ташланмоқда ва улар қай даражада ҳал этиляпти? Умуман, халқ таълими тизимида қанча туб ўзгаришлар юз беради?

— Бугунги кунда республикамиздаги 10 мингга яқин умумтаълим мактабларида ярим миллионга яқин педагог-ҳодимлар меҳнат қилади, 5,5 миллион нафардан зиёд ўқувчилар тахсил олади, — дейди Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирининг биринчи ўринбосари Алишер Умаров. — Таълим сифатини ошириш учун, аввало, мактабларда талаб даражасида шариоит яратиш, ўқув жараёнига замонавий ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш зарур ҳисобланади. Шундан келиб чиқиб, биз дастлаб долзарб муаммолар рўйхатини тўзиб чиқдик.

Очиғи, шу пайтгача педагог-ўқитувчиларнинг ойлик маоши жуда паст эди. Натيجида билим муҳасисслари мазкур соҳада ишлашни истамай қўйишди. Бу эса кадрлар етишмовчилиги муаммосини келтириб чиқарди. Давлатнинг раҳбари ташаббуси билан ўқитувчилар, мактаб директорлари ҳамда унинг ўринбосарлари, психологлар, кутубхоначилар ва бошқа ходимларнинг меҳнатига яраша ҳақ тўлашига катта қадам қўйилди, ойлик маошлари сезиларли даражада кўтарилиб, келаси йили яна ошириладиган бўлди.

Иккинчи муаммо шунда эдики, таълим тизимини ривожлантиришга ажратилган маблағларнинг ўз вақтида берилмаслиги ҳам жойлардаги кўпмаб умумтаълим муассасаларининг қийин аҳолида қолишига олиб келди. Мисол учун, қурилиш ва таъмирлаш ишлари олиб борилиши лозим бўлган мактабларга ажратилган пул вақтида ўтказиб берилмасди. Аслида таълим муассасасининг таъмири ҳар йили 10 августда ниҳоятга етиши керак. Аммо бунага мўлжалланган маблағлар ноябрь ойида берилиши номуносибликни юзага келтириб, қилинажак ишларнинг ортга сурилишига ёки умуман амалга ошмаслигига сабаб бўларди.

Президентимиз бу масалага алоҳида эътибор қаратиб, кейинги ўқув йилидан халқ таълими тизимига тегишли бўлган барча молиявий ишлар Халқ таълими вазирлиги бошқарувида амалга оширилишини таъкидлади. Мазкур механизм амалиётга жорий этилса, маблағлар ўз вақтида, режа асосида сарфланишини вазирлик таъминласа, муаммоларга ўрин қолмайди, деб ўйлайман.

Ўқувчилар сони ортмоқда, мактаблар-чи?

Маълумотларга кўра, 2016 йилда Давлат бюджетидан тизимга 9 триллион сум, ўтган йили 10 триллион сумдан ортиқ маблағ ажратилган. Жорий йилда эса 11,76 триллион, 2019 йилда 18 триллион сумдан ортиқ маблағ йўналтирилиши режалаштирилган. Бу рақамларга бежиз тўхталмадик. Чунки таълим жараёнини замонавий тенденциялар асосида ташкил этиш молиявий-иқтисодий омилларга боғлиқлиги исбот талаб қилмайдиган ҳақиқат. Шу жиҳатдан, халқ таълими тизимига Давлат бюджетидан ажратилаётган маблағлар таълим сифатини ошириш учун етарлими ёки йўқ?

— Мактабларда таълим сифатини яхшилаш учун уларнинг моддий-техника базасини тубдан яхшилаш лозим, — дейди халқ таълими вазири ўринбосари Отабек Назиров. — Бу эса янада кўпроқ маблағ талаб қилади. Тахлилларга қараганда, охириги 15 — 20 йил ичида мактаб биноларида носозликлар кескин кўпайган. Ҳар йили атиги 300 га яқин мактабларда капитал таъмирлаш ишлари олиб бориладиган бўлган.

Аслида эса бу рақам 1000 дан ортиқроқ бўлиши керак. Шу нуқтаи назардан олганда, ўтган йиллар мобайнида мактаб таълими учун йўналтирилган маблағлар халқ таълими тизимини ривожлантириш учун етарли бўлмаган. Бу йил август-сентябрь ойларида таъмирталаб мактаблардан 1600 тасини ўз ичига олувчи рўйхатни шакллантирдик. Ҳисоб-китобларимизга кўра, уларни таъмирлашга 4,5 триллион сум маблағ зарур. Бунинг бир вақтда амалга ошириш учун бюджетдан шунча пул ажратилиши қийин масала. Шу боис ҳар йили 500 — 600 та мактабни таъмирлаш ва реконструкция қилиш тақлиф этилди.

— Ўқувчилар сонининг ортиши, табиийки, қўшимча умумий ўрта таълим муассасаларини қуришни талаб қилади, — деб қўшимча қилади Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирининг бирин-

чи ўринбосари. — Тахлилларга эътибор қаратсак, бугун республика бўйича бир сменалик таълимга ўтиш учун 2 628 та янги ўқув муассасаси қурилиши лозим. Шунда ўқитувчиларнинг ўз устида ишлашига, дарсдан кейин қўшимча машғулотлар ўтишига, ўқувчиларнинг билими ошишига имконият туғилади. Чунки болалар эрталаб фанларни яхши ўзлаштиради, мияси маълумотларни яхши қабул қилади. Қолаверса, ўқувчилар уйга қоронғида қайтишлари барҳам берилади. Аммо бунча мактабни қуриш учун ҳам катта маблағ керак. 2011 йилдан шу кунгача, бор-йўғи, 115 та янги мактаб қурилган, холос.

Ҳозирги кунда умумтаълим мактабларининг ўқувчиларни қабул қилиш имконияти турлича. Уларнинг барчаси ҳам ўз қувватига яраша ишлаётгани йўқ. Бунинг ечимини учун иккита йўл тутиляпти. Биринчиси, ўқувчилар сони белгиланганидан ортиб кетган мактаблар билан ўқувчиси кам бўлганларини мақбуллаштириш, яъни "тармоқлар" тизими қўлланиляпти. Иккинчидан, мактабга айлантирилиши керак бўлган 700 та касб-ҳунар коллежи ва академик лицей рўйхати шакллантирилди. Агар уларнинг бинолари ичидаги воситалар билан бирга мактабларга берилса, муаммолар ечимига йўл очилади.

— Давлат-хусусий шериклиги асосидаги мактаблар қурилиши ҳам долзарб масалалардан биридир, — дейди халқ таълими вазири ўринбосари Сарвар Бобоқўжаев. — Айтиш керакки, республикадаги 9 628 та мактабнинг 85 тасигина хусусий. Пойтахтнинг ўзида 35 та ана шундай таълим муассасаси бор. Уларнинг техник базаси, ўқитувчиларга берилаётган ойлик маош, ўқитиш технологиялари ҳам анча юқори. Шу боис давлат-хусусий шериклиги асосида мактабларни қуришга катта йўл очиб берилди. Лекин хусусий муассасалар "таълим бизнеси"га айланиб кетиши керак эмас. Белгиланган тартиб-қоидалар асосида ишлаши лозим. Шунда кутилган самарга эришилади.

Вазирлик мутасаддиларининг таъкидлашича, бугун ақсарият мактабларга интернет кириб бормаган. Кўпмаб таълим муассасаларининг кутубхоналари фаолиятини йўлга қўйилмаган, зарур ўқув дарсликлари, қўшимча адабиётлар билан етарли таъминланмаган. Спорт майдончаларининг аҳоли билан ҳам мактана олмағи. Шу боис жорий йил якунига қадар вилоятлар марказларидаги умумтаълим мактабларига теги-

ли 10 мб/с дан юқори бўлган интернет етказиб борилади. Келаси йил охиригача туман марказларида, 2020 йилдан бошлаб республикамиздаги барча мактаб интернет тармоғига уланди.

Бундан ташқари, мактабларнинг қарийб 40 фоизидан ортиқ спорт майдончалари мавжуд эмас. Мавжудлари ҳам ўта ачинарли ҳолатда. Айтиш керакки, мактабларнинг ривожлантириш, спорт залларини зарур инвентарлар билан жиҳозлаш мақсадларига йўналтирилади.

— Ўқув дарсликлари етишмовчилигини бартараф этиш бўйича алоҳида дастур ишлаб чиқилди, — дейди А. Умаров. — Аммо муаммо шундаки, кўпчилик ота-оналар фарзандларини 1 — 4-синфгача рус тилига ихтисослаштирилган мактабларда ўқитяпти-да, кейин 5-синфдан ўзбек мактабларига кўчирапти. Тўғри, ота-оналар бунга ҳақли. Лекин бу ҳам айрим муассасаларда дарсликлар танқислигини вужудга келтиряпти, баъзиларида эса аксинча. Ушбу камчиликлар чуқур таҳлил асосида қайта кўриб чиқилаяпти.

— Болам энг биринчи партада ўтирсин", деб ўқитувчисига яхшироқ совға беради. Бир синфда ўқувчи билан ўқитувчи ўртасидаги мунозараларга ўзим дуч келганман. 3-синф ўқувчиси "Сиз мени атайин орқага ўтказаяпсиз, чунки мен олиб келган "шоколад қоробаси" кичикроқ, синфдошимнинг дадаси эса сизга планшет берган", деди. Қаранг, буни бола сезяпти, билапти. Бу совға-саломлар ота-оналар томонидан кимўзарга айланмаётгани ҳам рост. Мана, сизга коррупциянинг бошланиши ва ошқоқа кўришини.

Иккинчидан, авваллари мактаб директори 10 августга қадар мактабни янги ўқув йилига тайёр қилиб топширмасе, чора кўрилар эди. Бунинг амалга ошириш учун пули бўлмасе, ўқитувчиларни "бурайди", ўқитувчилар эса ота-оналарни. Буларнинг олдини олиш учун, авваломбор, тизимда молиялаштириш ишлари тўғри йўлга қўйилиши керак. Шу билан бирга, кенг жамоатчилик, маҳалла фаоллари ва бошқалар мактабларга ёрдам бериши, қисқаси, порахўрликка қарши ҳаммамиз қатъий курашимиз зарур.

Биз халқ таълими тизимидаги

малакани, дарсларга интерфаол усул ва методларни қўллаш олиши билан ҳам чамбарчас боғлиқ. Бугунги педагогларимиз ушбу талабларга жавоб бера оладими? Уларнинг савияси қай даражада? Ўқитувчилар шиддатли замон ўзгаришларида АКТ технологияларидан фойдаланишга, умуман, кескин янгиликларга тайёрми?

— Сир эмас, йиллар давомида ўқитувчиларимиз ўзибўларчиликка берилиб, дарс ўтсам бўлди, деган эскича қарашда ишлаб юрган эди, — дейди Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси ўринбосари Шўхрат Бафоев. — Энди ўқитувчилар ўртасида соғлом рақобатни шакллантириш бўйича ишлар бошланди. Педагог ҳозирги замон талабларига жавоб берадиган ишлар ишлади, акси бўлса, ўз хоҳиши билан жойини малакали мутахассисларга бўшатиб беришга мажбур.

Бежиз уларнинг ойлик маошини кўтариш учун катта миқдорда пул ажратилаётгани йўқ. Яратилган шариоитга жавобан муаллимлардан ҳам фидойи меҳнат талаб қилинади. Эртага умум таълимнинг вазирлик ёки бошқа ташкилотлар томонидан реинтронинг қилинади. Ўқувчиларнинг ўзлари ўзларига ҳолис баҳо беришни бошлади. Умуман, шу соҳада фаолият юритаётган педагог ўз устида ишлаши, замон билан ҳамнафас юриши ва албатта, АКТ технологияларидан бемалол фойдалана оладиган бўлиши лозим. Давр талаби ҳам шу.

Қисқаси, юртимизда Президентимиз ташаббуси билан таълим тизимини тубдан ислоҳ қилишга киришилди. Аммо уларга бир одам ёки бир ташкилот ҳаракати билан ечим топиб бўлмайди. Бунинг учун юқори органлардан туртки, соҳа мутасаддилари, маҳалла фаоллари, ота-оналар, умуман, кенг жамоатчилик вакиллари ўзаро ҳамкорликда иш юритиши лозим. Шундангина кутилган натижаларга эришиш мумкин.

Бош прокуратура ҳузуридagi Ахборот-таҳлил маркази ва Халқ таълими вазирлиги Матбуот хизмати материаллари асосида Раҳим ШЕРҚУЛОВ тайёрлади.

ТИЗИМДАГИ АСОСИЙ МУАММОЛАР:

- Ҳозирги кунда умумтаълим мактабларининг ўқувчиларни қабул қилиш қуввати етарли эмас.
- Ақсарият мактабларга интернет кириб бормаган.
- Кўпмаб таълим муассасаларининг кутубхоналари фаолиятини йўлга қўйилмаган.
- Мактабларнинг қарийб 40 фоизидан ортиқ спорт майдончалари мавжуд эмас.
- Ўқув дарсликлари етишмовчи.
- Тизим коррупциядан холи эмас.
- Бирча педагоглар ҳам ҳозирги замон талабларига жавоб бера олмади.

Коррупция — тараққиётга тушов

Афсуски, бошқа тармоқларда бўлгани каби ушбу тизимни ҳам коррупциядан холи, деб айтолмаймиз. Чунки соҳа ходимлари ва мутасаддиларининг коррупцион ҳолатлари бўйича ахборот манбалари орқали танишимиз. Лекин унинг илдизини йўқотишни нимадан бошлаш керак? — Коррупция иллатлари таълим тизимига ҳам кириб борган, — дейди А. Умаров. — Оддий мисол, мактабга фарзандини етказиб келган

ҳар бир ходимга учта тамойилни ҳар кун эслатиб бораёмиз, яъни шаффофлик, адолат ҳамда ҳалоллик тамойилларига ҳамма ва ҳар кун риоя этиши керак.

Ўзгаришларга ўқитувчилар тайёрми?

Биламизки, таълим сифати фақатгина мактабларни қуриш, таъмирлаш, моддий-техника базасини яхшилаш, зарур ўқув-қўлланмалар билан таъминлаш билангина ўлчанмайди. Албатта, ўқитувчиларнинг тажрибаси, билими,

Соҳада газак отиб кетган муаммолар аста-секин ҳал этиляпти. Аммо уларга бир одам ёки бир ташкилот ҳаракати билан ечим топиб бўлмайди. Бунинг учун юқори органлардан туртки, соҳа мутасаддилари, маҳалла фаоллари, ота-оналар, умуман, кенг жамоатчилик вакиллари ўзаро ҳамкорликда иш юритиши лозим. Шундангина кутилган натижаларга эришиш мумкин.

ЭЪЛОНЛАР

ТАДБИРКОРЛАР ВА САРМОЯДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ЎЗМИЛЛИЙБАНК»

«NBU BUNYODKOR INVEST» МЧЖ томонидан республикамиздаги бозорлар ҳудудига қуриб битказилган замонавий савдо мажмуаларини аукцион савдолари орқали сотишини маълум қилади.

Ушбу савдо мажмуалари намунавий лойиҳалар асосида қурилган бўлиб, барча қўлайликка эга.

Т/р	Туман номи	Дехқон бозори номи	Савдо мажмуасининг бошланғич баҳоси
1.	Шуманай тумани	Шуманай дехқон бозори	1,89 млрд. сўм
2.	Элликқалъа тумани	Элликқалъа дехқон бозори	3,61 млрд. сўм
3.	Қонликўл тумани	Қонликўл дехқон бозори	4,15 млрд. сўм
4.	Хатирчи тумани	Марказий дехқон бозори	3,49 млрд. сўм
5.	Нурота тумани	Нурота дехқон бозори	1,69 млрд. сўм
6.	Конимех тумани	Конимех дехқон бозори	1,52 млрд. сўм
7.	Миришкор тумани	Жейнов дехқон бозори	2,03 млрд. сўм
8.	Шеробод тумани	Шеробод дехқон бозори	4,20 млрд. сўм
9.	Арнасой тумани	Арнасой дехқон бозори	416,9 млн. сўм
10.	Шароф Рашидов тумани	Учтепа дехқон бозори	2,09 млрд. сўм
11.	Зарбдор тумани	Зарбдор дехқон бозори	2,44 млрд. сўм
12.	Ховос тумани	Ховос дехқон бозори	1,96 млрд. сўм
13.	Бекобод тумани	Зафар дехқон бозори	1,82 млрд. сўм
14.	Олтинкўл тумани	Оқтепа дехқон бозори	2,24 млрд. сўм
15.	Қувасой шахри	Қувасой дехқон бозори	1,27 млрд. сўм
16.	Асака тумани	Асака дехқон бозори	7,27 млрд. сўм

Имкониятни қўлдан бой берманг!

Батафсил маълумотни «Кўчмас мулк савдо хизмати» МЧЖ сайти www.1kms.uz дан ва 71-228-80-23, 71-228-80-26, 71-147-71-86 телефон рақамлари орқали олишингиз мумкин.

WWW.NBU.UZ Хизматлар лицензияланган.

Агросаноат мажмуи ва озиқ-овқат таъминоти соҳасидаги лойиҳаларни амалга ошириш агентлиги мева-сабзавотчилик йўналишидаги замонавий ҳамда инновацион лойиҳаларни рўёбга чиқариш учун ҳамкорликда намойиш-тренинг майдонларини ташкил этиш бўйича таклифларни қабул қилади.

Кўшимча маълумотларни www.uzaisa.uz сайтидан олишингиз мумкин.

Маълумот учун телефон: 71-241-33-30.

Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети

қўйидаги лавозимларга танлов эълон қилади:

- Ижтимоий-сиёсий фанлар кафедраси — кафедра мудири, профессор, доцент, катта ўқитувчи, ўқитувчи, стажёр-ўқитувчи.
- Халқаро муаммолар амалий таҳлили кафедраси — кафедра мудири, доцент, катта ўқитувчи, ўқитувчи.
- Халқаро муносабатлар кафедраси — кафедра мудири, доцент, катта ўқитувчи, ўқитувчи.

Ҳужжатлар (ариза, фотосуратли шахсий варақа, таржимаи ҳол, олий маълумот, илмий даража ва унвонлар ҳақидаги дипломларнинг нусхалари, илмий ишлар рўйхати) ушбу эълон чоп этилган кундан бошлаб бир ой мuddат ичига

Тошкент шаҳри, Мустақиллик шоҳқўчаси, 54-уй
(E-mail: kadrlar_bulimi@uwed.uz, телефон: 71-267-65-40)

манзилида қабул қилинади.

«ХАЛҚ СЎЗИ»ГА ЭЪЛОНЛАР

9.00 дан 18.00 гача
71-232-10-63,
71-232-11-15.
E-mail: reklamax@mail.ru
reklama@xs.uz

КАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Ёзувчилар уюшмаси ва «Ижод» жамоат фонди жамоалари маданият вазири Бахтиёр Сайфуллаевич Сайфуллаева турмуш ўрғоти

Адиба Мансуровна НОСИРОВАнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1145. 72 518 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Телефонлар:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

Таҳририятга келган қўғамлар таҳрир қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг сўзлаб берилиши учун обунани расмийлаштириш ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор А. Исмоилов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" навириёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмаҳона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — З. Ашурова.
Навбатчи — Д. Улуғмуродов.
Мусаҳҳах — С. Исломов.

"Шарқ" навириёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси. Корхона манзили:
"Буюк Турон" кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 23.00 Топширилди — 23.40 1 2 3 4 5 6